

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія сучасної жінки та чоловіка

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **Всі напрями підготовки**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

_____ (шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

_____ (назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення **Інститут людини**

(назва інституту, факультету, відділення)

2014 – 2015 навчальний рік

Робоча програма Психологія сучасної жінки та чоловіка
для студентів за всіма напрямками підготовки

Розробник: Терещенко Марія Вікторівна, кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри загальної, вікової та
педагогічної психології

Протокол від «29.12» 2014 року № 5

Завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

(О.П. Сергєєнкова)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини Н.А. Клішевич

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Психологія сучасної жінки та чоловіка» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Психологія сучасної жінки та чоловіка», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Актуальність навчального курсу зумовлена важливістю самопізнання та розвитку особистості залежно від своєї статевої приналежності. Розглядаються шляхи самореалізації жінки та чоловіка, аналізуються проблеми незадоволеності власним життям, стосунками з оточуючими. Під час вивчення дисципліни студенти розвивають свої уявлення про чоловічість та жіночість.

Мета курсу – ознайомити студентів з основами жіночої та чоловічої психології. Розглянути чинники самореалізації сучасної жінки та чоловіка, а також патологічні механізми, які призводять їх до руйнації себе та своїх близьких.

Завдання курсу:

- розкрити психологічні особливості сучасної жінки та чоловіка; чинники їх розвитку;
- проаналізувати спотворення жіночої та чоловічої психіки;
- розвинути уявлення про культуру взаємодії між чоловіком та жінкою
- розглянути роль сім'ї у житті жінки та чоловіка.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

- розуміння понять маскуліність, фемінність, андрогінність;
- усвідомлення значення батьківства;
- шляхи реалізації сучасної жінки та чоловіка;
- чоловічі та жіночі комплекси та шляхи позбавлення від них;
- чинники та способи подолання самотності чоловіка та жінки.

Обсяг курсу «Психологія сучасної жінки та чоловіка», відведено до навчального плану, становить 72 год., із них 16 год. – лекції, 12 год. – практичні заняття, 4 год. – індивідуальна робота, 36 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Форма підсумкового контролю – залік.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія сучасної жінки та чоловіка»

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс: IV Підготовка бакалаврів	Напрямок спеціальності, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2</p> <p>Модулів: 2</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 72</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Шифр та назва галузі «»</p> <p>Шифр та назва спеціальності:</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»</p>	<p>Вибіркова Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й</p> <p>Аудиторних годин – 32, з них: лекції (теоретична підготовка): 16 год., практичні: 12 год. Індивідуальна робота: 4 год.</p> <p>Модульний контроль: 4 год. Самостійна робота: 36 год.</p> <p>Вид контролю: залік.</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних:	лекцій	практичних, семінарських	лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I.									
Загальні уявлення про жіночу та чоловічу психологію									
1.	Поняття про маскуліність, фемінність, андрогінність.	12	4	2	2			8	
2.	Особливості самореалізації у житті чоловіка та жінки.	15	7	4	2		1	8	
3.	Феномен батьківства та його криза у сучасному суспільстві.	17	7	4	2		1	8	2
Разом:		44	18	10	6	-	2	24	2
Змістовий модуль II.									
Типові проблеми сучасної жінки та чоловіка									
4.	Механізми формування ідеального образу жінки та чоловіка у сучасному суспільстві.	9	5	2	2		1	4	
5.	Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності.	9	5	2	2		1	4	
6.	Феномен прощення та розуміння.	10	4	2	2			4	2
Разом:		28	14	6	6	-	2	12	2
Всього за навчальним планом:		72	32	16	12	-	4	36	4

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I.

Загальні уявлення про жіночу та чоловічу психологію

Тема 1.

Поняття про маскуліність, фемінність, андрогінність (2 год.)

Поняття про маскуліність (мужність), фемінність (жіночність), андрогінність. Психологічні особливості фемінних чоловіків, маскуліних жінок, андрогенних чоловіків та жінок. Жіночі та чоловічі стилі діяльності, типологія чоловіків та жінок. Лідерство чоловіка та жінки. Значення сім'ї, професії, захоплень у житті чоловіка та жінки.

Тема 2.

Особливості самореалізації у житті чоловіка та жінки (4 год.)

Психологія сімейних стосунків. Альтернативні форми шлюбно-сімейних стосунків у сучасному суспільстві. Психологічне здоров'я сучасної сім'ї. Мотивація вступу у шлюб. Любов як основа заключення шлюбу. Виникнення та розвиток уявлень про любов. Теорії любові. Ілюзії любові.

Значення хобі у житті сучасного чоловіка та жінки.

Особливості ієрархії ціннісних орієнтацій сучасних чоловіків та жінок. Значення особистого простору у житті сучасних чоловіків та жінок. Особливості професійного зростання та лідерства.

Тема 3.

Феномен батьківства та його криза у сучасному суспільстві (4 год.)

Материнство та батьківство як психологічний феномен. Етапи становлення материнства та батьківства. Криза батьківства. Особливості сімейного виховання. Неправильні установки батьків щодо своїх дітей (якщо ти щось маєш, значить, ти чогось вартий; члени моєї сім'ї повинні діяти організовано та обережно, і так як це роблю я, принципи виховання з часом не змінюються, потрібно пам'ятати, що ваші діти завжди залишаються дітьми, дітей не потрібно навчати прагненню до порядку, воно у них в крові та інші). Типи матерів (професійна, лялькова, мати-жертва, надмірно обережна, чужа, ревнива, мати-подруга, тимчасова мати та інші), типи батьків (ангел терпіння, теоретик, диктатор, чарівник тощо).

Змістовий модуль II.

Типові проблеми сучасної жінки та чоловіка

Тема 4.

Механізми формування ідеального образу жінки та чоловіка у сучасному суспільстві (2 год.)

Поняття образу, образу світу, сім'ї, дружини/чоловіка. Основні складові готовності до шлюбу. Проблеми та завдання молодих сімей, ідеалізація партнера. Завдання та особливості молодої сім'ї (залежність від батьківської сім'ї, народження дитини тощо). Вплив гендерних стереотипів на розвиток уявлень про чоловіка та жінку, стосунків між чоловіком та жінкою.

Тема 5.

Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності (2 год.)

Чоловічі та жіночі комплекси та шляхи позбавлення від них. Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності.

Конфлікти у житті чоловіка та жінки. Механізм виникнення сварки (егоцентрична система уявлень; альтероцентрична система уявлень; соціоцентрична система уявлень). Специфіка подружніх конфліктів. Конфлікти після народження дитини. Мати/батько одинак. Конфлікти через стосунки з родичами. Конфліктні люди (як риса особистості – занижена самооцінка, самоствердження, несумісність темпераментів). Ревнощі та зради (чоловіки та жінки які схильні до ревнощів та зради).

Тема 6.

Феномен прощення та розуміння (2 год.)

Подружнє взаєморозуміння. Феномен прощення (уміння просити пробачення та прощати; питання честі). Методи соціально-психологічного вивчення стосунків між чоловіком та жінкою: науково-дослідні, діагностичні, корекційно-діагностичні. Індивідуальний і системний підхід.

Семінарське заняття № 1

Сутність маскулінності, фемінності, андрогінності

1. Поняття про маскулінність, фемінність, андрогінність.
2. Теорія К.Г. Юнга про аніма анімус та типологію людей.
3. Особливості жіночих та чоловічих стилів діяльності.
4. Лідерство чоловіка та жінки.
5. Значення сім'ї, професії, захоплень у житті чоловіка та жінки.

Основна література: [1, 2, 3, 4, 5].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

Семінарське заняття № 2

Особливості самореалізації у житті чоловіка та жінки

1. Поняття самореалізації (самоактуалізації за теорією А.Маслоу). Можливі шляхи самореалізації.
2. Значення та функції сім'ї, специфіка їх реалізації в сучасних умовах (Проблема розлучень, повторних шлюбів).
3. Любов як основа заключення шлюбу. Виникнення та розвиток уявлень про любов. Теорії любові. Ілюзії любові.
4. Значення хобі у житті сучасного чоловіка та жінки.
5. Особливості ієрархії ціннісних орієнтацій сучасних чоловіків та жінок.
6. Особливості професійного зростання чоловіків та жінок.

Основна література: [2, 4, 5, 6, 7, 8].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

Семінарське заняття № 3

Феномен батьківства та його криза у сучасному суспільстві

1. Мати та дитина: пренатальна єдність.
2. Феномени батьківства та материнства. Криза батьківства.
3. Неправильні установки щодо сімейного виховання.
4. Типи сімейного виховання.
5. Типи батьків та матерів.
6. Роль бабусі та дідуся у вихованні дитини.

Основна література: [1, 4, 6, 8].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

Семінарське заняття № 4

Механізми формування ідеального образу жінки та чоловіка у сучасному суспільстві

1. Місце сім'ї та шлюбу у системі цінностей молодих людей та старших поколінь.
2. Особливості образу сім'ї, партнера по спілкуванню та майбутнього чоловіка/дружини.
3. Вплив ЗМІ на розвиток уявлень щодо образу сім'ї.
4. Формування установки на вступ у шлюб та народження дітей.
5. Позиція молодих людей щодо «цивільно шлюбу».
6. Ідеалізація партнера по шлюбу.

Основна література: [1, 3, 4, 5, 6, 8].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

Семінарське заняття № 5

Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності

1. Поняття самотності та усамітнення. Чинники самотності.
2. Особливості самотності чоловіка та жінки удвох.
3. Чоловічі та жіночі комплекси та шляхи позбавлення від них.

4. Конфлікти у житті чоловіка та жінки. Конфліктні люди.
5. Ревнощі та зради (чоловіки та жінки які схильні до ревнощів та зрад).
6. Шляхи подолання самотності.

Основна література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

Семінарське заняття № 6

Феномен прощення та розуміння у житті чоловіка та жінки

1. Характеристика взаєморозуміння та його чинники.
2. Соціоніка як метод досягнення розуміння.
3. Феномен «прощення» у житті чоловіка та жінки.
4. Уміння слухати та відчувати (за допомогою емпатії іншу людину).
5. Психологічна діагностики особистості чоловіка та жінки, як метод розуміння себе.

Основна література: [1, 5, 6, 7, 8].

Додаткова література в загальному списку рекомендованої літератури.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Опрацювання та конспектування літератури:

1. Адлер А. Наука жить / Альфред Адлер. – М. : Директ-Медиа, 2008. – 259 с.
2. Аргайл М. Психология счастья / Майкл Аргайл. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2003. – 271 с.
3. Варга. А. Я. Семейные мифы в практике системной семейной терапии / А. Я. Варга // Журн. практ. психологии и психоанализа. – 2001. – № 1/2. – С. 60–76.
4. Васильченко О. М. Батьківство як чинник формування психологічної зрілості особистості / Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України «Актуальні проблеми психології» у 12 томах / за ред. В.О. Моляко. – Т 12. – Вип. 12. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – с. 70-77.
5. Борисенко Ю.В. Специфика формирования отцовства как психологического феномена / Ю.В. Борисенко, К.Н. Белогай // Сиб. психол. журн. – 2007. - № 26. – С. 102-107 ; То же [Электронный ресурс]. - URL: <http://www.lib.tsu.ru/mminfo/000085170/26/image/26-102.pdf>.
6. Говорун Т. В. Соціалізація статі як фактор розвитку Я-концепції : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.07 / Говорун Тамара Василівна. – К., 2002. – 376 с.
7. Гозман Л. Я. Психология эмоциональных отношений / Леонид Яковлевич Гозман. – М. : Просвещение, 1987. – 165 с.
8. Горноста́й П. П.. Ресурсы женственности и мужественности. Журнал практического психолога. - 2003, № 6. - С. 51-55.
9. Ермихина Марина Олеговна. Формирование осознанного родительства на основе субъективно-психологических факторов : Дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 : Казань, 2004 168 с.

10. Кон И.С. Отцовство как социокультурный институт // Педагогика. - 2005. - № 9. - С. 3-16 ; То же [Электронный ресурс] // Межрегиональный отцовский комитет : [сайт]. - Канск, 2011. - URL: http://мок.канск24.pф/index.php?option=com_content&view=article&id=118:2011-04-16-09-17-14&catid=1:articles&Itemid=5
11. Маслоу А. Дальнейшие рубежи развития человека / Абрахам Маслоу – М.: Смысл, 2003. – 213 с.
12. Павлов И. В. Психология отцовства: обзор исследований и некоторые выводы о современном состоянии проблемы. Журнал « Перинатальная психология и психология родительства» 2008 г. № 4, с. 78 — 95.
13. Овчарова Р.В. Научные предпосылки к анализу проблемы отцовства как воспитательной деятельности / Р.В. Овчарова, Ю.А. Токарева // Наука и образование Зауралья. – Курган, 2005. – № 1. - С. 30-40 ; То же [Электронный ресурс] // Отцовство : [сайт]. – [Б. м.], 11.11.2010. - URL: <http://www.otcovstvo.info/?p=2449>.
14. Токарева Ю.А. Типология отцовства // Высш. образование сегодня. – 2010. - № 4. – С. 32-35 ; То же [Электронный ресурс]. - URL: http://www.hetoday.org/arxiv/VOS/4_2010/32_35.pdf

Рекомендована література для читання

1. Берн Ш. Гендерная психология / Шон Берн. – М.: Прайм-Еврознак, 2004. – 320 с.
2. Борисенко Ю.В. Психология отцовства / Ю. В. Борисенко – Москва-Обнинск: «ИГ-СОЦИН», 2007. – 220с.
3. Варга А. Я. Введение в системную семейную психотерапию / Анна Яковлевна Варга – СПб.: Речь, 2001. – 174 с.
4. Винникот Д. В. Разговор с родителями / Дональдс Вудс Винникот – М.: Независимая фирма “Класс, 1994. – 112 с.
5. Гиппенрейтер Ю. Б. Общаться с ребенком. Как? / Юлия Борисовна Гиппенрейтер – М.: Мысль, 2008. – 256 с.
6. Ильин В. А. Археология детства: Психологические механизмы семейной жизни / Валерий Александрович Ильин – М. Независимая фирма “Класс”, 2002. – 208 с.
7. Менегетти А. Педагогика / Антонио Менегетти. - ННБФ "Онтопсихология", 2010 – 410с.
8. Олифиревич Н. И. Психология семейных кризисов / Н. И. Олифиревич, Т. А. Зинкевич-Куземкина, Т. Ф. Велента. – СПб.: Речь, 2008. – 360 с.
9. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни / Носсарт Пезешкиан – СПб.: Речь, 2004. – 288с.
10. Сатир В. Как строить себя и свою семью / Вирджиния Сатир – М.: Педагогика-Пресс, 1992. – 192с.
11. Стюарт Й. Жизненный сценарий [Електронний ресурс] / Й. Стюарт, В. Джонс – М., 1987. – Режим доступу до книги: <http://www.psyinst.ru>.
12. Филиппова Г. Г. Психология материнства: Учебное пособие. — М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. — 240 с

13. Фромм Э. Искусство любить / Эрих Фромм. – СПб.: Азбука, 2002. – 221с.
14. Фромм Э. Мужчина и Женщина / Эрих Фромм. – М., 2003. – 310с.
15. Хамитов Н. В. Одиночество женское и мужское: Опыт вживания в проблему / Назип Виленович Хамитов. – М.: ООО «Издательство АСТ»; Харьков: «Торсинг», 2004. – 444 с.
16. Целуйко В. М. Вы и ваши дети / Валентина Михайловна Целуйко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. – 283 с.
17. Эйдемиллер Э. Г. Психология и психотерапия семьи / Э. Эйдемиллер, В. Юстицкис. – [3-е изд.]. – СПб.: Питер, 2002. – 656 с.
18. Юнг К. Г. Проблемы души нашего времени / Карл Густав Юнг. – М.: Прогресс, 2006. – 331с.
19. Юнг К. Г. Психологические типы Перевод: София Лорие. Спб.:Азбука, 2001. – 285 с.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IV. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1) опорні конспекти лекцій;

2) навчальні посібники;

3) робоча навчальна програма;

4) тестові контрольні завдання тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

V. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологія сучасної жінки та чоловіка» містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем;
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні тенденції у розвитку психодіагностики чи психотерапії, самостійні дослідження;
- ✓ Теоретико-методологічне дослідження у вигляді реферату.

Орієнтовна структура ІНДЗ – теоретико-методологічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-теоретичне дослідження у вигляді реферату)

№ З/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	10
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	12
3.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	8
Разом		30 балів

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності (визначаються по кожній дисципліні)	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8
2	Відвідування практичних (семінарських, лабораторних занять)	1	6
3	Виконання завдання для самостійної роботи	10	20
4	Робота на практичному (семінарському) занятті у тому числі: - доповідь - виступ - повідомлення - участь у дискусії, тощо	Всього 10, у тому числі за видами	60
5	ІНДЗ (індивідуальне навчально-дослідне завдання)	30	30
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	50
	Загальна кількість балів:		174
	Коефіцієнт перерахунку :		1,74
	Підсумковий рейтинговий бал:		100

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; конспект, реферат.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 6.2

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у
європейські оцінки ECTS**

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Залік
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	F	не зараховано
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX	
60 – 68	«достатньо»	E	зараховано
69-74	«задовільно»	D	
75 – 81	«добре»	C	
82-89	«дуже добре»	B	
90 – 100	«відмінно»	A	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Берн Ш. Гендерная психология / Шон Берн. – М. : Прайм-Еврознак, 2004. – 320 с.
2. Говорун Т. В. Гендерна психологія / Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді. – К. : Академія, 2004. – 308 с.
3. Горностай П. П. Гендерна соціалізація і становлення гендерної ідентичності / [П. П. Горностай] // Основи теорії гендеру : навч. посіб. – К., 2004. – С. 132–156.
4. Ильин Е. П. Дифференциальная психология мужчины и женщины / Евгений Павлович Ильин. – СПб. : Питер, 2003. – 544 с.
5. Менегетти А. Женщина третьего тысячелетия / Антонио Менегетти. – М. : Онтопсихология, . – 2003, 256 с.
6. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни: тренинг разрешения конфликтов. – СПб.:Речь, 2004. – 288с.
7. Фромм Э. Мужчина и Женщина / Эрих Фромм. – М., 2003. – 310с.
8. Шнейдер Л.Б. Психология семейных отношений. Курс лекций. – М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 512 с.

Додаткова:

1. Горностай П. П. Ресурсы женственности и мужественности / Павел Петрович Горностай // Журн. практ. психолога. – 2003. – № 6. – С. 51–55.

2. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Она и он: тайный шифр сказки отношений / Татьяна Дмитриевна Зинкевич-Евстигнеева. – СПб.: Речь, 2007. – 296 с.
3. Кікінежді О. М. Гендерне виховання змалку / Оксана Кікінежді // Дошкіл. виховання. – 2006. – № 2/3. – С. 3–6, 10–13.
4. Стюарт Й. Жизненный сценарий [Электронный ресурс] – М., 1987. – Режим доступа до книги: <http://www.psyinst.ru>
5. Фромм Э. Искусство любить / Эрих Фромм. – СПб.: Азбука, 2002. – 221с.
6. Хамитов Н. В. Одиночество женское и мужское: опыт вживания в проблему / Назип Виленович Хамитов. – М.: АСТ; Х.: Торсинг, 2004. – 444 с.
7. Юнг К. Г. Структура психики и архетипы / Карл Густав Юнг. – М.: Флинта, 2007. – 303 с.
8. Bem S. Gender Schema Theory and Its Implications for Child Development / S. Bem // Signs: journal of Women in Culture and Society. – 1983. – Vol. 8, № 4. – P. 598–615.
9. Berscheid E. Emotional Experience in Close Relationships / Ellen Berscheid, Hilary Ammazzalorso // Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes. – 2003. – P. 308–331.
10. Constantine Larry L. Family Paradigms: The Practice of Theory in Family Therapy / Larry L. Constantine. – New York; London: The Guilford Press, 1986. – 412 p.
11. Karney B. Cognition and the Development of Close Relationships / Benjamin Karney, James McNulty, Thomas Bradbury // Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes. – 2003. – P. 32–60.
12. Rusbult C. Interdependence in Close Relationships / Caryl Rusbult, Ximena Arriaga, Christopher Agnew // Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal Processes. – 2003. – P. 359–388.
13. Stanovich K. The Fundamental Computational Biases of Human Cognition. Heuristics That (Sometimes) Impair Decision Making and Problem Solving / K. Stanovich // The Psychology of Problem Solving / Cambridge University Press. – 2003. – P. 291–343.

РЕСУРСИ

1. Література по тематиці навчального курсу читальному залі та на абонементі Київського університету імені Бориса Грінченка.
2. Література по тематиці навчального курсу в читальному залі Національній бібліотеці України Вернадського.
3. Література по тематиці навчального курсу в читальному залі і на абонементі Парламентській бібліотеки.
4. Статті, літературні джерела по тематиці навчального курсу в пошукових системах Інтернету.

**Навчально-методична карта дисципліни
«Психологія сучасної жінки та чоловіка»**

**Разом: 72 год., лекції – 16 год., практичних, семінарських занять – 12 год.,
індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 36 год., модульний контроль – 4 год.
Загальна к-сть балів – 174.**

Модулі	Зістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Загальні уявлення про жіночу та чоловічу психологію			Типові проблеми сучасної жінки та чоловіка		
Кількість балів за модуль	78			106		
Лекції	I	II	III	IV	V	VI
Теми лекцій (1 бал відвідування)	Поняття про маскуліність, фемінність, андрогінність (1)	Особливості самореалізації у житті чоловіка та жінки. (2)	Феномен батьківства та його криза у сучасному суспільстві. (2)	Механізми формування ідеального образу жінки та чоловіка у сучасному суспільстві. (1)	Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності. (1)	Феномен прощення та розуміння. (1)
Теми практичних занять	1 Сутність маскуліності, фемінності, андрогінності (11)	2 Особливості самореалізації у житті чоловіка та жінки (11)	3 Феномен батьківства та його криза у сучасному суспільстві (11)	4 Механізми формування ідеального образу жінки та чоловіка у сучасному суспільстві (11)	5 Чинники самотності чоловіка та жінки, самотність удвох, шляхи подолання самотності (11)	6 Феномен прощення та розуміння у житті чоловіка та жінки (11)
ІНДЗ	30 балів					
Самостійна робота	10 балів			10 балів		
Модульна контрольна робота	25 балів			25 балів		
	Коефіцієнт –1,74					
Разом:	100 балів					